

Generalitati

Etichetele alimentelor trebuie să cuprindă în mod obligatoriu:

- a) denumirea sub care este vândut alimentul;
- b) lista cuprinzând ingredientele;
- c) cantitatea din anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, conform art. 8;
- d) cantitatea netă pentru alimentele preambalate;
- e) data durabilității minimale sau, în cazul alimentelor care din punct de vedere microbiologic au un grad înalt de perisabilitate, data limită de consum;
- f) condițiile de depozitare sau de folosire, atunci când acestea necesită indicații speciale;
- g) denumirea sau denumirea comercială și sediul producătorului, al ambalatorului sau al distribuitorului;
în cazul produselor din import se înscriu numele și sediul importatorului sau ale distribuitorului înregistrat în România;
- h) locul de origine sau de proveniență a alimentului, dacă omiterea acestuia ar fi de natură să creeze confuzii în gândirea consumatorilor cu privire la originea sau proveniența reală a alimentului;
- i) instrucțiuni de utilizare, atunci când lipsa acestora poate determina o utilizare necorespunzătoare a alimentelor;
- j) concentrația alcoolică pentru băuturile la care aceasta este mai mare de 1,2% în volum;
- k) o mențiune care să permită identificarea lotului;

Denumirea sub care este vândut alimentul

(1) Denumirea sub care este vândut alimentul consumatorului final sau agenților economici care prepară ori furnizează hrană pentru populație este cea prevăzută de reglementările specifice alimentului respectiv, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) în lipsa reglementărilor specifice, denumirea să fie cea obișnuită în România;
- b) în lipsa denumirii obișnuite, prevăzută în situația descrisă la lit. a), denumirea sub care se vinde produsul poate fi o descriere a acestuia și, dacă este necesar, a utilizării sale, care să fie suficient de clară pentru a permite cumpărătorului să cunoască natura produsului și să îl deosebească de alte produse cu care ar putea fi confundat;
- c) în toate situațiile însă denumirea sub care este vândut alimentul trebuie să corespundă naturii, genului, speciei, sortimentului sau proprietăților alimentului ori materiilor prime utilizate în fabricație;

d) pentru alimentele din import trebuie să se utilizeze denumirea comercială sub care alimentul este fabricat și comercializat în țara producătoare. Totodată, în cazul în care prin aplicarea prevederilor prezentelor norme metodologice, în special a art. 5, această denumire nu permite consumatorului cunoașterea naturii reale a alimentului și distingerea acestuia de alimente cu care s-ar putea confunda, denumirea comercială să fie însoțită de o altă informație descriptivă care să apară în vecinătatea acesteia;

e) în mod excepțional, să nu se utilizeze denumirea comercială din țara producătoare în cazul în care alimentul importat se diferențiază în mod esențial de cel cunoscut de consumator sub această denumire, în ceea ce privește compoziția sau fabricația, iar prevederile lit. d) nu sunt suficiente pentru a asigura informarea corectă a acestuia.

(2) Marca de fabrică, marca comercială sau denumirile atractive nu pot înlocui denumirea sub care este vândut alimentul.

(3) Denumirea sub care este vândut alimentul trebuie să includă sau să fie însoțită de informații privind starea fizică a acestuia ori tratamentele specifice la care a fost supus, ca de exemplu: transformare în pulbere, refrigerare, congelare, afumare, concentrare, dacă omiterea unor astfel de informații ar putea crea confuzii în rândul consumatorilor. Produsele care au fost tratate cu radiații ionizante trebuie să poarte inscripționarea: "Tratat prin ionizare" sau "Tratat cu radiații ionizante".

(4) Utilizarea de termeni precum: "mod.", "tip", "gen" împreună cu denumirea sub care este vândut alimentul este interzisă.

Ingredientele

(1) Prin ingredient se înțelege orice substanță, inclusiv aditivii, utilizată la producerea sau la prepararea unui aliment și care va fi conținută și de produsul finit ca atare sau într-o formă modificată.

(2) Atunci când un ingredient al unui aliment este constituit din mai multe ingrediente, acestea sunt considerate ingrediente ale alimentului respectiv.

(3) În sensul prezentelor norme metodologice, nu sunt considerate ingrediente următoarele:

- a) componentele unui ingredient care, în cursul procesului de fabricație, au fost temporar separate pentru a fi reîncorporate ulterior în produs într-o cantitate care să nu o depășească pe cea inițială;
- b) aditivii a căror prezență într-un aliment este datorată exclusiv faptului că au fost conținuți în unul sau în mai multe ingrediente ale acestuia și cu condiția că aceștia nu își mai îndeplinesc funcția tehnologică în produsul finit;
- c) aditivii utilizați ca auxiliari tehnologici;
- d) substanțele folosite în cantități strict necesare ca solvenți sau ca suport pentru aditivi ori pentru arome.

(4) Lista cuprinzând ingredientele conține toate ingredientele din alimente în ordinea descrescătoare a cantității, determinată în momentul introducerii în fabricație; vitaminele și mineralele adăugate în alimente se menționează în lista cuprinzând ingredientele.

5) Lista cuprinzând ingredientele este precedată de un titlu corespunzător care include mențiunea "Ingrediente", cu următoarele precizări:

a) apa adăugată și substanțele volatile vor fi indicate în ordinea greutății lor în produsul finit; cantitatea apei adăugate ca ingredient într-un aliment este determinată scăzându-se din cantitatea totală a produsului finit cantitatea totală a celorlalte ingrediente folosite. Se exceptează menționarea apei în cazul în care cantitatea ei nu depășește 5% din greutatea produsului finit;

b) ingredientele folosite în formă concentrată sau deshidratată și reconstituite în momentul fabricării pot fi indicate în ordinea ponderală avută înaintea concentrării sau deshidratării lor;

c) în cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, ingredientele pot fi menționate în ordinea proporțiilor din produsul reconstituit, cu condiția ca lista cuprinzând ingredientele să fie însoțită de o mențiune, precum: "ingrediente ale produsului reconstituit" sau "ingrediente ale produsului gata de consum";

d) în cazul amestecurilor de fructe sau de legume, în care nici un fruct ori nici o legumă nu predomină cantitativ într-un mod semnificativ, ingredientele se pot înscrie și în altă ordine, cu condiția ca lista cuprinzând ingredientele să fie însoțită de expresia "în proporție variabilă";

e) prevederile lit. d) se aplică și în cazul mixturilor de condimente sau de plante aromatice.

(6) Ingredientele nu se înscriu în cazul alimentelor menționate în anexa nr. 1c).

(7) În cazul în care ingredientele se înscriu cu denumirea specifică, descrierea se face în conformitate cu prevederile prezentului articol, cu următoarele precizări:

a) ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prezentate în anexa nr. 1e) și sunt constituate ale unui alt aliment pot fi indicate numai prin denumirea categoriei respective;

b) ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prevăzute în anexa nr. 1d) se înscriu în listă cu denumirea categoriei, urmată de numele specific sau de codul numeric C.E.; în cazul unui ingredient care aparține mai multor categorii se indică numai categoria corespunzătoare funcției sale principale în cadrul alimentului respectiv;

c) atunci când un ingredient conține gluten, denumirile "amidon", respectiv "amidon modificat", prevăzute în anexele nr. 1e) și 1d), se completează prin indicarea originii vegetale a acestuia;

d) indicarea aromelor se face prin menționarea termenului "aromă/arome" ori a unei denumiri specifice sau printr-o descriere a acestora. Termenul "aromă naturală" sau altă expresie cu aceeași semnificație se utilizează numai pentru aromele a căror componentă de aromatizare conține exclusiv substanțele aromatizante și/sau preparatele aromatizante definite în acte normative specifice. În cazul în care denumirea aromei conține o referință la natura vegetală sau animală ori la originea substanțelor încorporate, termenul "natural" sau altă expresie cu aceeași semnificație se utilizează numai pentru aroma la care componenta aromatizantă a fost izolată prin procedee fizice corespunzătoare, prin procedee enzimatice sau microbiologice ori prin procedeele de preparare tradițională a alimentelor obținute în totalitate sau aproape în totalitate din alimentul sau din sursa aromatizantă respectivă.

(8) Denumirea sub care este vândut un aliment poate fi însoțită de menționarea unuia sau mai multor ingrediente, dacă acest lucru este prevăzut prin acte normative specifice.

(9) Un ingredient compus, definit la alin. (2), se poate înscrie în lista cuprinzând ingredientele cu denumirea proprie sub care figurează în actele normative în vigoare, în funcție de ponderea sa

cantitativă în aliment, cu condiția ca aceasta să fie urmată de enumerarea propriilor ingrediente. Această enumerare nu este obligatorie:

a) în cazul în care ingredientul compus reprezintă mai puțin de 25% din produsul finit; această excepție nu se aplică în cazul aditivilor, conform prevederilor alin. (3);

b) în cazul în care ingredientul compus este un aliment și face parte din categoria ingredientelor cuprinse în anexa nr. 1c).

(10) Menționarea apei nu este necesară în cazul în care ea este folosită în procesul de fabricație ca unic mod pentru a permite reconstituirea unui ingredient utilizat sub formă concentrată sau deshidratată ori în cazul în care aceasta servește ca mediu lichid, care în mod normal nu poate fi consumat.

Art. 8

(1) Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, exprimată în procente, determinată la momentul introducerii acestora în fabricație, se declară în următoarele situații:

a) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective apare cu denumirea sub care alimentul este vândut ori este în mod obișnuit asociat cu această denumire de consumator; sau

b) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective este accentuată la etichetare prin cuvinte, desene ori grafice; sau

c) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective conferă caracteristici specifice alimentului și îl diferențiază de alte produse cu care ar putea fi confundat datorită denumirii sau aspectului său.

(2) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) nu se aplică:

a) ingredientelor sau categoriilor de ingrediente:

a1) a căror cantitate netă se înscrie pe etichetă, în conformitate cu art. 9 alin. (3); sau

a2) ale căror cantități sunt deja stabilite pentru a fi înscrise pe etichete, prin acte normative specifice;

a3) care sunt utilizate în cantități mici în scop de aromatizare;

a4) în cazul în care, deși apar cu denumirea sub care este vândut alimentul, nu influențează alegerea consumatorului, avându-se în vedere că variația în cantitate nu este esențială pentru a caracteriza alimentul sau nu îl diferențiază de produsele similare;

b) atunci când prin acte normative specifice se stabilește în mod precis cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, fără a impune indicarea acesteia pe etichetă;

c) în situațiile prevăzute la art. 7 alin. (5) lit. d) și e).

(3) Prevederile alin. (1) lit. a) și b) nu se aplică în cazul mențiunilor referitoare la adaosul de vitamine și de minerale, atunci când acestea se supun etichetării nutriționale.

(4) Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente se înscrie cu denumirea sub care este vândut alimentul ori în imediata vecinătate a acesteia, sau în lista cuprinzând ingredientele, în continuarea denumirii ingredientului sau a categoriei de ingrediente respective.

(5) În cazul alimentelor care au pierdut din umiditate ca urmare a unor tratamente termice sau a altor tipuri de tratamente la care au fost supuse, cantitatea indicată a unui ingredient sau a ingredientelor, exprimată în procente, se raportează la produsul finit. Atunci când cantitatea unui ingredient sau cantitatea totală a ingredientelor înscrisă prin etichetare depășește 100%, exprimarea procentuală se înlocuiește cu cea a cantității ingredientului/ingredientelor utilizate la obținerea a 100 grame de produs finit.

(6) Cantitatea ingredientelor volatile se indică corespunzător cantității din produsul finit.

(7) Cantitatea de ingrediente, utilizată în formă concentrată sau deshidratată și reconstituită pe parcursul procesului de fabricație, poate fi indicată corespunzător cantității dinaintea concentrării ori deshidratării. În cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, cantitatea de ingrediente poate fi indicată corespunzător cantității din produsul reconstituit.

(8) Prevederile acestui articol nu exclud aplicarea reglementărilor referitoare la etichetarea nutrițională.

Cantitatea netă

Art. 9

(1) Înscrisura cantității nete a alimentelor preambalate se face în unități de volum pentru produsele lichide și în unități de masă pentru celelalte produse, utilizându-se, după caz, litrul, centilitrul, mililitrul, kilogramul sau gramul.

(2) a) Prevederile referitoare la indicarea cantității nete se aplică și în cazul în care prin acte normative specifice se impune indicarea cantității nominale minime sau medii.

b) În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe articole conținând aceeași cantitate din același produs, ambalate individual, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete conținute de un ambalaj individual și a numărului total al acestora. Aceste mențiuni nu sunt obligatorii atunci când numărul total de ambalaje individuale poate fi numărat cu ușurință din exterior și atunci când cel puțin o indicație privind cantitatea netă individuală poate fi citită clar din exteriorul produsului.

c) În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe produse ambalate individual, care nu sunt considerate unități de vânzare, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete totale și a numărului total de ambalaje individuale.

(3) a) În cazul alimentelor solide livrate în mediu lichid se indică pe etichetă și masa netă a componentei solide.

b) Prin mediu lichid se înțelege: apă, soluții apoase de săruri, saramură, soluții apoase de acizi alimentari, oțet, soluții apoase de zahăr sau înlocuitori, sucuri de fructe sau de legume, în cazul fructelor sau legumelor.

c) Substanțele care se constituie ca mediu lichid pot fi singure sau în amestec, ca atare ori congelate, cu condiția ca acestea să fie numai un element auxiliar al componentei solide și astfel să nu reprezinte un factor de decizie pentru cumpărător.

(4) Indicarea cantității nete nu este obligatorie pentru:

a) alimentele vândute cu bucata, cu condiția ca numărul de articole să poată fi văzut cu claritate și să poată fi numărat cu ușurință din exteriorul produsului; în caz contrar se indică numărul pe etichetă;

b) alimentele care pot înregistra pierderi considerabile de volum sau de masă și care sunt vândute la bucată sau cântărite în prezența cumpărătorului;

c) alimentele a căror cantitate netă este mai mică de 5 grame sau de 5 mililitri; această prevedere nu se aplică condimentelor și plantelor aromatice.

SECȚIUNEA a V-a: Data durabilității minime/termenul de valabilitate, condiții de păstrare, de conservare și de folosire

Art. 10

(1) Pe eticheta sau pe ambalajul alimentelor se înscrie de către producător data durabilității minimale, respectiv data până la care acestea își păstrează caracteristicile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare.

(2) Data va fi precedată de mențiunea:

- "A se consuma, de preferință, înainte de ... ", dacă în dată este inclusă ziua; sau

- "A se consuma, de preferință, până la sfârșitul ... ", dacă se indică luna și anul sau numai anul.

(3) Mențiunile prevăzute la alin. (2) sunt însoțite fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau ambalaj. Mențiunile sunt completate, după caz, cu indicarea condițiilor de păstrare și conservare ce trebuie respectate pe perioada durabilității minimale.

(4) Data se compune din indicarea clară a zilei, lunii și a anului, într-o formă cronologică necodificată; în cazul alimentelor:

- a căror durabilitate este mai mică de 3 luni, este suficient să se indice ziua și luna;

- a căror durabilitate este mai mare de 3 luni, dar mai mică de 18 luni, este suficient să se indice luna și anul;

- a căror durabilitate este mai mare de 18 luni, este suficient să se indice anul.

(5) Se exceptează de la indicarea datei durabilității minimale produsele menționate în anexa nr. 1b).

Art. 11

(1) Pentru produsele care din punct de vedere microbiologic au un grad ridicat de perisabilitate și sunt susceptibile ca după un timp scurt să prezinte un pericol imediat pentru sănătatea consumatorului data durabilității minimale este înlocuită de data limită de consum. Data înscrisă de producător este precedată de mențiunea "expiră la data de ... ", indicându-se în ordine ziua, luna și eventual anul, în formă necodificată.

(2) Mențiunea prevăzută la alin. (1) este însoțită fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau pe ambalaj.

(3) Mențiunea cuprinsă în alin. (1) se completează cu indicarea condițiilor de depozitare ce trebuie respectate.

Art. 12

(1) Informațiile privind modul de preparare a alimentelor se indică în așa fel încât să permită utilizarea corectă a acestora.

(2) Pentru anumite alimente, în cazul în care producătorul nu stabilește instrucțiuni precise de utilizare, acestea pot fi impuse prin acte normative specifice.

SECȚIUNEA a IX-a: Indicarea lotului

Art. 16

(1) Alimentele nu pot fi comercializate dacă nu sunt însoțite de o indicație care să permită identificarea lotului din care fac parte.

(2) Indicarea lotului nu este obligatorie pentru următoarele alimente sau în următoarele condiții:

a) produse agricole care în momentul transferării din spațiul de depozitare sunt vândute sau livrate de la producător la unități în scopul depozitării temporare, condiționării sau ambalării, dirijate către organizații de producători ori achiziționate în vederea introducerii imediate într-un sistem de pregătire operațională sau de transformare;

b) atunci când la locurile de vânzare către consumatorul final alimentele nepreambalate sunt ambalate la cererea consumatorului sau preambalate în vederea vânzării imediate;

c) pentru ambalajele și recipientele a căror față mare are o suprafață mai mică de 10 cm²;

d) porțiile individuale de înghețată; în acest caz indicarea lotului de fabricație se face pe ambalajul colectiv;

e) atunci când data durabilității minimale sau termenul de valabilitate este indicat prin menționarea clară și necodificată cel puțin a zilei și lunii, în această ordine.

(3) Răspunderea în ceea ce privește stabilirea și înscrierea lotului revine, după caz, producătorului sau ambalatorului ori agentului economic înregistrat în România, care comercializează pentru prima oară produsul.

(4) Indicarea lotului este precedată de litera L, cu excepția cazurilor în care aceasta se distinge cu claritate față de alte indicații de pe etichetă.

(5) În cazul alimentelor preambalate indicarea lotului conform alin. (4) se face pe ambalaj sau pe eticheta atașată de acesta; în cazul alimentelor nepreambalate această indicație apare pe ambalaj sau pe container ori, în lipsa acestora, pe documentele comerciale însoțitoare.

(6) Înscrierea lotului se face în așa fel încât să poată fi văzută cu ușurință, să poată fi citită cu claritate și să nu permită ștergerea. CAPITOLUL III: Dispoziții finale

Art. 17

În cazul alimentelor comercializate în ambalaje atractive, precum figurinele sau suvenirurile, se înscriu elementele prevăzute la art. 5 lit. a), d) și g).

Art. 18

(1) Etichetarea trebuie să includă una sau mai multe mențiuni suplimentare pentru următoarele categorii de alimente:

Nr. crt.	Categoriile de alimente	Mențiuni
----------	-------------------------	----------

1.	Alimente la care durabilitatea a fost prelungită cu ajutorul gazelor avizate sanitar	"Ambalat în atmosferă protectoare"
----	--	------------------------------------

2.	Alimente care conțin unul sau mai mulți îndulcitori autorizați	"Cu îndulcitor/îndulcitori"
----	--	-----------------------------

Această mențiune va însoți denumirea sub care este vândut produsul, conform art. 6

3.	Alimente care conțin atât adaosuri de zahăr sau zaharuri, cât și unul sau mai mulți îndulcitori autorizați	"Cu zahăr/zaharuri și îndulcitor/îndulcitori"
----	--	---

Această mențiune va însoți denumirea sub care este vândut produsul conform art. 6

4.	Alimente ce conțin aspartam	"Conține o sursă de fenilalanină"
----	-----------------------------	-----------------------------------

5.	Alimente ce conțin mai mult de 10 % polioli adăugați	"Consumul în exces poate produce efecte laxative"
----	--	---

ART. 1

Statutul, prin mijloacele prevazute de lege, protejeaza cetatenii in calitatea lor de consumatori, asigurind cadrul necesar accesului neingradit la produse si servicii, informarii lor complete despre caracteristicile esentiale ale acestora, apararii si asigurarii drepturilor si intereselor legitime ale persoanelor fizice impotriva unor practici abuzive, participarii acestora la fundamentarea si luarea

deciziilor ce ii intereseaza in calitate de consumator.

ART. 2

In sensul prezentei ordonante se intelege:

- consumator: persoana fizica care dobandeste, utilizeaza ori consuma, ca destinatar final, produse obtinute de la agenti economici sau care beneficiaza de servicii prestate de acestia;
- agent economic: orice persoana fizica sau juridica care produce, importa, transporta, depoziteaza sau comercializeaza produse ori parti din acestea, ori presteaza servicii;
- produs: bun material destinat consumatorului sau utilizarii finale individuale sau colective;
- serviciu: activitate, alta decat cea din care rezulta produse, efectuata in scopul satisfacerii unor necesitati ale consumatorilor;
- declaratie de conformitate: declaratie facuta de catre un agent economic, prin care acesta informeaza, pe proprie raspundere, asupra faptului ca un produs sau un serviciu este conform unei norme sau altui document specificat
- termen de garantie: limita de timp, stabilita de catre producator, in cadrul careia produsul achizitionat trebuie sa-si pastreze caracteristicile calitative prescrise, iar cumparatorul are dreptul la remedierea sau inlocuirea gratuita a acestuia, daca deficientele nu-i sint imputabile, perioada de garantie curge de la data dobandirii produsului de catre consumator;
- termen de valabilitate: limita de timp, stabilita de catre producator, in care produsul poate fi consumat si in care acestea trebuie sa-si mentina caracteristicile calitative prescrise, daca au fost respectate conditiile de transport, manipulare, depozitare si consum;
- durata medie de utilizare: intervalul de timp, stabilit in documentele tehnice normative sau declarat de catre producator ori convenit intre parti, in cadrul caruia produsele, altele decat cele cu termen de valabilitate, trebuie sa-si mentina caracteristicile calitative prescrise, daca au fost respectate conditiile de transport, manipulare, depozitare si exploatare;
- viciu ascuns: deficienta calitativa a unui produs livrat sau serviciu prestat care, existind in momentul predarii ori executarii, nu a fost cunoscut si nici nu putea fi cunoscut de catre consumator prin mijloacele obisnuite de verificare.

ART. 3

Drepturile fundamentale ale consumatorilor sint:

- a) de a fi protejati impotriva riscului de a achizitiona un produs sau de a li se presta un serviciu care ar putea sa le prejudicieze viata, sanatatea sau securitatea ori sa le afecteze drepturile si interesele legitime;
- b) de a fi informati complet, corect si precis asupra caracteristicilor esentiale ale produselor si serviciilor, astfel incit decizia pe care o adopta in legatura cu acestea sa corespunda cit mai bine nevoilor lor, precum si de a fi educati in calitatea lor de consumatori;
- c) de a avea acces la pietele care le asigura o gama variata de produse si servicii de calitate;

d) de a fi despagubiti pentru prejudiciile generate de calitatea necorespunzatoare a produselor si serviciilor, folosind in acest scop mijloacele preva zute de lege;

Protectia vietii, sanatatii si securitatii consumatorilor

ART. 4

Se interzice comercializarea de produse sau prestarea de servicii care, utilizate in conditii normale, pot pune in pericol viata, sanatatea sau securitatea consumatorilor.

ART. 5

Produsele se comercializeaza numai in cadrul termenului de valabilitate stabilit.

Se interzice producerea sau comercializarea produselor falsificate sau substituite.

ART. 6

Guvernul, prin organismele sale specializate, stabileste norme si reglementari specifice sau le imbunatateste pe cele existente, cind situatia o impune cu privire la:

a) falsificarea, importul, conservarea, ambalarea, etichetarea, manipularea, transportul, depozitarea, pregatirea pentru vinzare si vinzarea produselor;

b) furnizarea si utilizarea produselor, precum si prestarea serviciilor, in conditii optime, in mod deosebit a celor care pot afecta viata, sanatatea sau securitatea consumatorilor.

Normele si reglementarile se refera la grupe de produse si servicii care, anual, sint nominalizate si actualizate de catre Guvern, daca acest lucru se impune.

ART. 7

Agentii economici sint obligati:

a) sa comercializeze numai produse si servicii testate si certificate conform normelor legale si care respecta conditiile calitative prevazute in con tracte, astfel incit acestea sa nu afecteze viata, sanatatea sau securitatea consumatorilor;

b) sa opreasca livrarilor, respectiv sa retraga de pe piata sau de la benefici ciari produsele la care organismele abilitate de lege sau specialistii proprii au constatat neindeplinirea caracteristicilor calitative prescrise sau care ar putea afecta viata, sanatatea ori securitatea consumatorilor;

c) sa anunte, imediat, existenta pe piata a orcarui produs de care au cunostinta ca a afectat viata, sanatatea sau securitatea consumatorilor;

d) sa asigure conditii igienico-sanitare in productie, pe timpul transportului, manipularii, depozitarii si desfacerii, conform normelor sanitare in vigoare.

Protectia intereselor economice ale consumatorilor

ART. 8

Guvernul adopta reglementari specifice in scopul prevenirii si combaterii practicilor ce dauneaza intereselor economice ale consumatorilor.

ART. 9

In relatiile cu consumatorii, agentii economici au obligatia de a se comporta in mod corect si de a nu folosi practici comerciale abuzive.

ART. 10

Drepturile consumatorilor, la incheierea contractului sint:

- a) libertatea de a lua decizii, la achizitionarea de produse si servicii, fara a li se impune in contracte clauze care pot favoriza folosirea unor tehnici abuzive in vinzare, de natura a influenta optiunea acestora;
- b) de a beneficia de o redactare clara si precisa a clauzelor contractuale, inclusiv a celor privind caracteristicile calitative si conditiile de garantie, indicarea exacta a pretului sau tarifului, precum si stabilirea cu exactitate a conditiilor de credit si a dobinzilor;
- c) de a fi exonerati de plata produselor si serviciilor care nu au fost solicitate si acceptate;
- d) de a fi despagubiti pentru daunele provocate de produsele sau serviciile care nu corespund clauzelor contractuale;
- e) de a li se asigura service-ul necesar si piesele de schimb pe toata durata medie de utilizare a produsului, stabilita in documentele tehnice normative sau declarata de catre producator ori convenita de parti;
- f) de a plati, pentru produsele sau serviciile de care beneficiaza, sume stabilite cu exactitate, in prealabil; majorarea pretului stabilit initial este posibila numai cu acordul consumatorului.

ART. 11

Produsele si serviciile oferite consumatorilor se masoara cu mijloace de masurare si control adecvate, verificate metrologic, potrivit reglementarilor legale.

ART. 12

Consumatorii au dreptul de a pretinde agentilor economici remedierea sau inlocuirea gratuita a produselor si serviciilor obtinute, precum si despagubiri pentru pierderile suferite ca urmare a deficientelor constatate in cadrul termenului de garantie sau de valabilitate. Dupa expirarea acestui termen, consumatorii pot pretinde remedierea sau inlocuirea produselor care nu pot fi folosite potrivit scopului pentru care au fost realizate, ca urmare a unor vicii ascunse aparute pe durata medie de utilizare a acestora.

ART. 13

Remedierea deficientelor aparute in cadrul termenelor de garantie la produsele de larg consum,

inclusiv a celor de folosinta indelungata, si care nu sint imputabile consumatorilor, se face intr-un termen maxim, stabilit de catre organul administratiei publice abilitat sa indeplineasca politica de protectie a consumatorului; pentru celelelte produse, termenul va fi cel stabilit prin contract. In cazul unor vicii ascunse, termenul maxim stabilit la alineatul precedent curge de la data finalizarii expertizei tehnice efectuate de un organism tehnic neutru.

ART. 14

In cazul produselor la care timpul de nefunctionare din cauza deficientelor aparute in cadrul termenului de garantie depaseste 10% din acest termen, precum si in cazul produselor alimentare, farmaceutice sau cosmetice care prezinta abateri fata de caracteristicile calitative prescrise, vinzatorul este obligat, la cererea consumatorului, sa le inlocuiasca sau sa restituie contravaloarea acestora.

Timpul de nefunctionare, mentionat la alineatul precedent, prelungeste in mod corespunzator termenul de garantie si curge din momentul sesizarii vinzatorului pina la aducerea produsului in stare de utilizare normala.

ART. 15

Restituirea contravalorii sau inlocuirea produsului achizitionat ori a serviciului prestat se face imediat dupa constatarea imposibilitatii folosirii acestuia, daca aceasta situatie nu este imputabila consumatorului.

ART. 16

Consumatorul poate solicita plata unor despagubiri, potrivit clauzelor contractuale sau dispozitiilor legale, in cazul remedierii ori inlocuirii produselor sau serviciilor necorespunzatoare.

ART. 17

Vinzatorul asigura toate operatiunile necesare repunerii in functiune, inlocuirii produselor ori remedierii serviciilor reclamate in cadrul termenului de garantie sau valabilitate, respectiv pentru vicii ascunse in cadrul duratei medii de utilizare, precum si a celor ocazionate de transportul, manipularea, diagnosticarea, expertizarea, demontarea, montarea si ambalarea acestora; vinzatorul suporta cheltuielile legate de acestea, situatie care nu il exonereaza de raspundere pe producator.

Informarea si educarea consumatorilor

ART. 18

Consumatorii au dreptul de a fi informati, in mod complet, corect si precis, asupra caracteristicilor esentiale ale produselor si serviciilor oferite de catre agentii economici, astfel incit sa aiba posibilitatea

de a face o alegere rationala, in conformitate cu interesele lor, intre produsele si serviciile oferite si sa fie in masura sa le utilizeze, potrivit destinatiei acestora, in deplina securitate.

ART. 19

Informarea consumatorilor despre produsele oferite se realizeaza, in mod obligatoriu, prin elemente de identificare si caracterizare ale acestora, care se inscriu la vedere, dupa caz, pe produs, eticheta, ambalaj de vinzare sau in cartea tehnica, instructiunile de folosire ori altele asemenea, ce insotesc produsul, in functie de natura acestuia.

ART. 20

Informatiile trebuie sa fie inscise in limba romana, indiferent de tara de origine a produsului. Informatiile trebuie sa fie complete, corecte, precise si explicite si sa cuprinda denumirea produsului, marca producatorului, principalele caracteristici tehnice si calitative, compozitia, eventuali aditivi folositi, cantitatea, pretul, termenul de garantie sau, dupa caz, de valabilitate, eventualele riscuri previzibile, contraindicatii si modul de utilizare, manipulare, conservare sau pastrare, precum si alte caracteristici ale diferitelor categorii de produse; la produsele alimentare preambalate se mentioneaza si valoarea nutritiva.

Produsele de folosinta indelungata sint insotite si de "declaratie de conformitate", "certificat de garantie" si, dupa caz, de "carte tehnica" ori "instructiuni de folosire", redactate in limba romana, care cuprind principalele caracteristici ale produsului, conditiile de instalare, exploatare, intretinere, data fabricatiei, termenul de garantie si eventualele riscuri ce pot aparea in urma nerespectarii instructiunilor.

Fac exceptie de la prevederile alineatelor precedente marcele de fabrica sau de comerț, denumirile de firme ori societatile comerciale, denumirea produselor tipice cunoscute publicului larg, precum si termenii straini utilizati in mod curent si care se gasesc in dictionarele uzuale.

Pentru produsele din import, textul in limba romana poate fi completat cu traduceri in una sau mai multe limbi straine stabilite de catre Guvern.

ART. 21

Informatiile referitoare la serviciile prestate trebuie sa cuprinda categoria calitativa a serviciului, timpul de realizare, termenul de garantie, tariful, riscurile previzibile si, dupa caz, declaratia de conformitate.

ART. 22

Agentii economici sint obligati sa demonstreze consumatorilor, la cererea acestora, modul de utilizare

si functionalitatea produselor ce urmeaza a fi vandute; la lansarea pe piata a produselor, acestia sint obligati sa efectueze demonstratii de utilizare.

ART. 23

Obligatia de a informa pe consumator potrivit art. 19, 20, 21 si 22 nu poate fi inlaturata prin invocarea secretului comercial sau profesional.

ART. 24

Se interzice prezentarea prin publicitate - in prospecte, cataloage, prin mass-media si altele - a altor valori ale parametrilor ce caracterizeaza produsele sau serviciile, altele decit cele efectiv realizate.

ART. 25

Preturile si tarifele trebuie afisate, in mod vizibil si intr-o forma neechi voca, usor de citit.

ART. 26

Comercializarea produselor si prestarea serviciilor se fac in locuri autorizate. Este obligatorie afisarea, in mod vizibil, a denumirii firmei si a numarului autorizatiei acesteia.

ART. 27

Produsele livrate in vrac se masoara cu mijloace de masurare legale adecvate, in prezenta cumparatorului. Indicatiile mijloacelor de masurare trebuie sa fie usor de citit si la vederea cumparatorului.

Asociatiile pentru protectia consumatorilor

ART. 31

In sensul prezentei ordonante, asociatiile pentru protectia cumparatorilor sint considerate acele asociatii constituite, conform legii, ca persoane juridice si care - fara a urmari realizarea de profit pentru membrii lor - au ca unic scop apararea drepturilor si intereselor legitime ale membrilor lor sau ale consumatorilor in general.

ART. 32

Asociatiile pentru protectia consumatorilor pot fi parteneri sociali cu drept de reprezentare in organismele consultative cu rol in domeniul protectiei consumatorilor si in care organele administratiei publice sint reprezentate, daca indeplinesc conditiile prezentei ordonante.

ART. 33

Asociatiile pentru protectia consumatorilor care apara drepturile si interesele legitime ale consumatorilor in general sint, de drept, parteneri sociali in organismele consultative prevazute in

prezenta ordonanta daca:

a) au cel putin 10.000 membrii si filiale in cel putin 5 judete; sau b) sint organizate astfel:

- la nivel local, se constituie ca asociatie;

- la nivel judetean, se constituie in federatie de asociatii; federatia se formeaza din asociatii provenind din cel putin 5 localitati din judet; numarul de membrii ai tuturor asociatiilor care formeaza o federatie este de cel putin 150;

- la nivel central, se constituie in confederatie; confederatia se formeaza din cel putin 20 de federatii sau din federatii care, pe ansamblu, insumeaza cel putin 6.000 membrii ai asociatiilor.

ART. 34

Asociatiile pentru protectia cumparatorilor, care sint constituite numai cu scopul apararii intereselor membrilor, pot deveni parteneri sociali cu drept de reprezentare in organismele consultative cu rol in domeniul protectiei consumatorilor si in care organele administratiei publice sint reprezentate, numai daca au cel putin 1.000 membrii.

ART. 35

Dupa constituire, asociatiile pentru protectia consumatorilor vor solicita luarea lor in evidenta de catre organul administratiei publice pentru protectia consumatorilor de nivel central sau local, dupa caz.

ART. 36

Personalul de conducere si salariatii organelor administratiei publice cu atributii pe linia protectiei consumatorilor nu au dreptul de a detine functii in organele de conducere ale asociatiilor pentru protectia consumatorilor.

ART. 37

Asociatiile pentru protectia consumatorilor sint consultate de catre organismele administratiei publice, potrivit competentelor, la elaborarea dispozitiilor si procedurilor cu caracter general si a altor lucrari care au ca scop protectia consumatorilor, cu privire la:

a) cunoasterea cerintelor consumatorilor privind sortimentele, calitatea si cantitatea produselor si serviciilor;

b) formarea unei atitudini corecte a agentilor economici angajati in producerea si comercializarea produselor si prestarea serviciilor, fata de calitatea acestora;

c) prevenirea practicilor comerciale abuzive si a publicitatii de natura a afecta drepturile si interesele legitime ale consumatorilor.

ART. 38

Asociatiile pentru protectia consumatorilor au dreptul:

a) de a fi sprijinite de catre organismele administratiei publice centrale si locale, in vederea atingerii

obiectivelor lor;

b) de a solicita autoritatilor competente luarea de masuri in vederea opririi productiei sau retragerii de pe piata a produselor sau serviciilor care nu asigura nivelul calitativ prescris in documentele stabilite de lege sau care pun in pericol viata, sanatatea sau securitatea consumatorilor;

c) de a solicita realizarea de produse si servicii in vederea satisfacerii nevoilor consumatorilor handicapati sau de virsta a treia;

d) de a fi consultate cu ocazia elaborarii standardelor sau specificatiilor care definesc caracteristicile tehnice si calitative ale produselor si serviciilor destinate consumatorilor;

e) de a informa opinia publica, prin mass-media, asupra deficientelor de calitate a produselor si serviciilor, precum si asupra consecintelor vatamatoa re ale acestora pentru consumatori;

f) de a introduce actiuni in justitie pentru apararea drepturilor si intereselor legitime ale membrilor lor;

g) de a solicita, pe cheltuiala lor, laboratoarelor acreditate, efectuarea de analize si incercari ale produselor destinate consumatorilor si de a publica rezultatele.

Legume-fructe

a) în cazul ciupercilor comestibile congelate, data congelării;

b) în cazul produselor pe bază de ciuperci uscate, o mențiune precum "fabricat plecând de la ciuperci uscate";

c) în cazul ciupercilor de cultură proaspete, indicarea agentului economic producător sau a producătorului particular.

10. Suc natural de fructe, nectar de fructe, sirop de fructe

a) în cazul produselor conținând mai mult de 2 g dioxid de carbon/l, o mențiune precum "carbogazos";

b) menționarea fructelor în ordinea descrescătoare a proporției acestora în produs;

c) în cazul sucurilor și nectarurilor obținute din concentrate se menționează "obținut din concentrat de x", în care x reprezintă numele fructului; această mențiune va figura în imediata apropiere a denumirii produsului, cu caractere îngroșate;

d) în cazul sucurilor și nectarurilor cu pulpă în conținut se menționează "cu pulpă";

e) în cazul nectarurilor se menționează conținutul minim de fructe (x %) în imediata apropiere a denumirii produsului, în care x reprezintă procentul minim de fruct din produsul finit;

f) în cazul în care nectarul de fructe conține miere, mențiunea "conține miere" trebuie să figureze în imediata apropiere a denumirii produsului;

g) în cazul sucurilor de fructe diluate se menționează în imediata apropiere a denumirii produsului conținutul minim de suc de fructe, piure de fructe sau amestec din aceste componente.

Sucuri de legume

- menționarea legumelor în ordinea descrescătoare a proporției acestora în produs.

13. Conserve de fructe (dulceață, gem, marmeladă, cremă, pastă, piureuri de castane îndulcite):

a) o mențiune precum "a se păstra la rece după deschidere", pentru produsele a căror concentrație în substanță uscată solubilă este mai mică de 63%; se poate omite această mențiune pentru produsele la gramajele mici, al căror conținut este în mod normal consumat o singură dată, precum și pentru produsele la care au fost adăugați conservanți;

b) în lista cuprinzând ingredientele și aditivii se va menționa pentru:

- caisele utilizate în dulceața simplă, care au suferit tratament de deshidratare, altul decât liofilizare, specificația "caise uscate";

- sucul de sfeclă roșie adăugat la gemul simplu sau la dulceața simplă de căpșuni, zmeură, coacăze roșii sau de prune, specificația "suc de sfeclă roșie pentru intensificarea culorii" sau o specificație asemănătoare;

c) mențiunea "fruct utilizat: ... g pentru 100 g produs finit";

d) mențiunea "zahăr total: ... g pentru 100 g", cifra indicată reprezentând valoarea refractometrică a produsului finit, determinată la 200C, admițându-se o toleranță de 3%.

1. Fructele și legumele proaspete, incluzând cartofii, care nu au făcut obiectul unei curățări, tăieri sau altor tratamente similare. Această derogare nu se aplică semințelor pentru germinație și produselor similare.

Descrierea Portocalelor

Portocala este unul dintre cele mai bune cadouri ale naturii. Este cel mai răspândit fruct dintre citrice.

Este un fruct hranitor si delicios. Exista mai multe tipuri de portocale. Ele cresc intr-un pom mereu verde, cu frunze de un verde inchis si flori parfumate.

Valoare nutritiva

Portocala este o sursa bogata in vitamine cum ar fi vitamina A, B, C, in calciu si de aceea este un fruct foarte

bun pentru sanatate. Fata de alte fructe, portocala este un fruct superior in ceea ce priveste cantitatea de calciu.

De asemenea aceasta contine sodiu, potasiu, magneziu, cupru, sulf si clor.

Valorile pentru 100 g de fruct:

Apa 87.6%

Proteine 0.7%

Grasimi 0.2%

Minerale 0.3%

Fibre 0.3%

Carbohidrati 10.9%

Calciu 26 mg

Fosfor 20 mg

Fier 0.3 mg

Vitamina C 30 mg

Beneficiile naturale si proprietatile curative

Portocala este un aliment care se digera repede la fel ca si amidonul. Zaharul continut de portocale este imediat absorbit in sange. Produce caldura si energie in corp imediat dupa ce a fost mancata.

Utilizarea regulata a portocalelor previne raceala obisnuita si tendintele de a sangera. Cel care mananca

portocale in mod regulat este sanatos si puternic. Portocala contribuie la longevitate. Sucul de portocale,

fata de celelalte sucuri, este mult mai potrivit pentru toate varstele si exista avantajul ca poate fi dat in tratarea tuturor bolilor.

Febra

Portocala este un aliment excelent in toate tipurile de febra cand puterea digestiva a corpului este serios impiedicata.

Pacientul cu febra suferă de otrăvirea sangelui și de lipsa salivei de pe limba și deseori distruge setea de apă precum și dorința de a mânca. Mirosul agreabil al sucului de portocale ajută mult la trecerea acestui obstacol. Sucul de portocale este cel mai ideal lichid în febrele cum ar fi tifoidă, tuberculoză și pojar. El da energie, crește fluxul de urină și mărește rezistența corpului împotriva infecțiilor, ajutând la revenirea mai rapidă a pacientului.

Indigestie

Portocala este un aliment eficient în remediul indigestiei cronice. Oferă liniște organelor digestive și suplimentează nutriția într-o formă de asimilare mult mai ușoară. De asemenea stimulează fluxul sucurilor digestive prin îmbunătățirea

digestiei și creșterea apetitului. Creează o stare potrivită față de dezvoltarea bacteriilor în intestine.

Constipație

Portocala este benefică în tratarea constipației. Dacă mâncați una sau două portocale înainte de culcare și mai mâncați

din nou și dimineața este o cale excelentă de a stimula acțiunea intestinelor. Influența stimulantă generală a sucului

de portocale exercită o activitate peristaltică și ajută la prevenirea acumulării de reziduri în colon, care duc la

putrefacție și auto-intoxicare.

Boli ale oaselor și dinților

Acest fruct, fiind o excelentă sursă de calciu și vitamina C, este recomandat în bolile oaselor și a dinților.

De obicei bolile din structura dinților rezultă din cauza lipsei de vitamina C și calciu și acest lucru poate fi

rezolvat dacă se mănâncă o cantitate suficientă de portocale.

Utilizări

Portocala este folosită într-o varietate de utilizări. De obicei este servită ca desert. Se folosesc cantități mari

de portocale ca să se producă suc natural de portocale, care este conservat. Portocalele mai sunt folosite în producerea

de gem și marmeladă. Esența din coajă este folosită în industria parfumeriei.

Cartoful este un aliment de baza, in ciuda ideii gresite ca este sarac nutritiv (nascuta poate din faptul ca este "hrana saracului").

Un cartof de marime medie copt are 145 calorii, 3 g proteine de cea mai buna calitate, cu toti aminoacizii esentiali, 33 g glucide (amidon), 0,15 g grasime, 20 mg vitamina C (cca 1/3 din necesarul zilnic al unui adult), vitamine din grupul B, 14,2 mg acid folic (important in special pt femeile insarcinate), 34 g fibre si 0,545 mg fier (cca 5% din necesarul zilnic).

Exista mai multe soiuri de cartofi, fiecare cu anumite calitati nutritive si culinare specifice. Pe alte meleaguri se cultiva si asa-numitii "cartofi dulci", care gatiti la cuptor sunt deosebit de gustosi, aducand la gust cu dovleacul romanesc copt (dulce).

În general consumarea cartofilor cu coaja este de preferat, coaja fiind foarte bogata in fier si fibre. De asemenea, fierberea cartofilor in coaja previne pierderea vitaminelor si mineralelor.

Se va evita totusi consumarea pielitei cartofilor care au incoltit sau care are o culoare verzuie, intrucat nivelul solaninei (un alcaloid toxic) creste in cursul incoltirii, expunerii la soare (care produce inverzirea cartofilor) sau zdrobirii. Solanina se acumuleaza in special in si sub pielita.

Alegeti pentru gatit numai cartofi sanatosi, neincoltiti pastrati cartofii la intuneric, intr-un loc uscat desi cartoful este un aliment foarte hranitor, el poate fi pregatit intr-un mod nesanos.

Evitati prajirea (cartofi pai) pentru ca ea creste dramatic continutul de grasime: 17 g grasime/portie (31% din necesarul zilnic la adult), 235 calorii. In plus, in cursul prajirii se formeaza o serie de compusi cancerigeni de care nimeni nu are nevoie.

După orez, grâu și porumb, cartofii reprezintă a patra sursă de energie alimentară.

Rosiile sunt cel mai popular fruct din lume. Si da, exact ca si dovleacul, din punct de vedere botanic este un fruct nu o leguma. Peste 60 milioane de rosii sunt produse in fiecare an, cu 16 milioane de tone mai mult decat al doilea fruct ca popularitate, bananele. Merele sunt al treile fruct ca popularitate (36 milioane de tone), apoi portocalele (34 milioane de tone) si pepenii (22 milioane de tone).

Rosiile au fost cultivate pentru prima data in AD 700 de azteci si incasi. Exploratorii ce se intorceau din Mexic au introdus rosia in Europa, unde a fost mentionata pentru prima data in 1556. Francezii l-au numit "**marul iubirii**," germanii "**marul paradisului**."

Rosiile sunt bogate in vitaminele A si C si fibre, si sunt fara colesterol. O rosie de marime medie (148 de grame, sau 5 oz) se lauda cu doar 35 de calorii. ba mai mult, cercetari medicale recente sugereaza ca prin consumul de licopene - substanta ce face rosiile rosii - se poate preveni cancerul. Licopenul este parte din familia de pigmenti numite carotenoide, care sunt compusi naturali care creaza culorile fructelor si legumelor. Spre exemplu, beta carotenul este pigmentul portocaliu din morcovi. ca si aminoacizii esentiali, nu sunt produse de organismul uman. Licopenul, ca cel mai puternic antioxidant din familia carotenoidelor si impreuna cu vitaminele C si E, ne protejeaza impotriva radicalilor liberi care degradeaza multe parti din corp..

Termenul stiintific pentru rosia comuna este *lycopersicon lycopersicum*, care inseamna "piersica sudului." Este verisoara cu vanata, piperul rosu, cartoful si foarte toxica belladonna, cunoscuta si ca umbra noptii sau solanacae. Exist peste 10000 de varietati de rosii.

Tomatele sunt folosite in multe produse de bucatarie inclusiv, bineinteles, sucul de tomate, ketchup, pasta de rosii, pizza. Conform unui sondaj al Consiliului Ambalajelor Metalice din 1997, 68% dintre bucatari folosesc rosii la conserva pentru usurinta, calitate si aroma.

Producatori mondiali de tomate

